

NOWY Kurier Łódzki

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Sobota, dnia 1 lutego 1913 r.

Redakcja i administracja „Now. Kurjera Łódzkiego“ mieści się w lokalu przy ul. Zachodniej № 87.

Interesowani do redakcji zgłaszać się mogą od 12 do 8 po południu i od 6 do 7 wiecz. Administracja otwarta od 9 rano do 8 wiecz.

Adres telegraficzny „Łódź Kurjer“

Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca, za artykuły nieoznaczone z góry ceną, honorarjów administracja wypłacać nie będzie.

Prenumerata w Łodzi wynosi rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, miesięcznie kop. 50.

Za odnośnienie do domu lub przesyłkę pocztową dolicza się 20 kop. miesięcznie.

Za przesyłkę zagranicę dolicza się 60 k. miesięcznie.

Zmiana adresu 20 kop. **Telefonu № 253.**

Cena ogłoszeń: I-sza strona 50 kop. za wiersz lub jego miejsce, nadesłane 50 kop. nekrologi i reklamy 15 kop., ogłoszenia zwyczajne 10 kop. Drobne ogłoszenia 1/2 kop. za wyraz.

Ogłoszenia zamiejscowe: I strona 50 kop., reklamy po 20 k., zwyczaj. 12 k. za wiersz petitowy lub jego miejsce.

Agentury: w Łodzi Biuro ogłoszeń „Promień“, Piotrkowska 81; w Pabjanicach A. Wadzyński, Zamkowa 23; w Zgierzu: Nowy Rynek, kiosk Aleksandra Lecha
WYŁĄCZNE PRAWO przyjmowania ogłoszeń w Rosji, za granicą i w Król. Polskiem, oprócz Łodzi i okolicy, oddane jest Domowi Handl. L. i E. Wetzi i S-ka

Teatr Polski Dziś wiecz. **WIEK MIŁOŚCI** Jutro po poł. **Cyganeria Warszawska** Jutro wiecz. **Wiek miłości**
CEGIELNIANA 63.

Teatr Popularny Dziś wiecz. **Zonaty kawaler** Jutro po poł. **Pani Walewska** Jutro wiecz. **Zonaty kawaler**
przy ul. Konstantynowskiej № 16

W poniedziałek d. 3 lutego odbędzie się w połączonych salach **Teatru Polskiego, sali Koncertowej i „Masque“ (Cegielniana 63).**

WIELKA Reduta Aktorska

Początek godz. 11-ej. Kabaret o 12-ej. Panie w maskach. r435-1

Sala Koncertowa Dzielna 18. W sobotę 8 lutego o godz. 8 i pół wiecz. **KONCERT FRYDERYKA KREISLERA**
Bilety do nabycia w składzie instrumentów muzycz. Frydberga i Koca ul. Piotrkowska 90. 9-18

NATURALNA WODA PRZECZYSZCZAJĄCA
APENTA
Działa skutecznie i łagodnie
Dr. G. Petacoli
Lekarz nadworny Ojca Św. Piusa X.

Prarowa pralnia chemiczna i farbiarnia **W. Piętka w Łodzi**
Fabryka i skład główny: Spacerowa 9, tel. 23-70.
Filie: Piotrkowska 84 i III, Konstantynowska 37, Dzielna 30, Główna 21 i 62, Zarzeńska 49 i Rzgowska 7.
Zakład przyjmuje wszelkie wchodzące w zakres pralni chemicznej obstatunki. Pierze i farbuję garderobę męską i damską od najskromniejszej do najwykwintniejszej; czyści dywany, meble, portjery, gobeliny, plusze, aksamity, koronki, pióra i firanki, dekatyzuje tkaniny w małych kawałkach jak i całych sztukach po cenach nadzwyczaj niskich.
Ceny: Bluzki dams. od rb. 40 | Ubr. męsz. od rb. 1.50 | Fir. od rb. 40 za szt.
Suknie od 1.00 | Palta od rb. 1.50 | Port od rb. 1.50 za parę
Kostjum. od 1.50 | Kamiz. od rb. 50 | Dyw od rb. 20 lok. kw.
NB Cześci garderoby i inne rzeczy, oddane do czyszczenia, podlegają w zakładzie najprzód gruntownej dezynfekcji 2899-150

szere firmy w Rosji poczęły bankrutować, jednocześnie zaś zamówienia zmniejszyły się do minimum.

Postawiło to fabrykantów łódzkich odrazu w położeniu krytycznym, mimo to jednak masowego zmniejszenia produkcji nie udało się zauważyć.

Przemysłowcy liczyli na polepszenie się sytuacji i wierzyli, że nabywcy z czasem będą potrzebowali większej ilości towarów niż dotychczas i kupcy uregulują powoli zaległości, pragnąc otrzymać nowy kredyt.

Tymczasem nadzieje zawiodły, a nawet sytuacja pogorszyła się znacznie wskutek nowych niespodziewanych okoliczności.

Przedewszystkiem nieurodzaj nie tylko się nie zmniejszył, lecz przeciwnie przyjął szersze rozmiary.

Powikłania na Bałkanach, w których pośrednio zainteresowane były i inne państwa europejskie, przyczyniły się do wzbudzenia popłochu i zastoju w przemyśle. Samo przez się rozumie się, że nastroj taki wywołał szereg bankructw firm w całym państwie, nawet takich, które były uważane dotychczas za zupełnie solidne i pewne. Wszystkie środki, przewidziane w celu walki z bankructwami miały się z celem, to jest, wbrew przewidywaniom, większość

Dzisiejszy numer składa się z 8 kolumn.

KALENDARZYK.
—o—
Sobota, 1 lutego 1913 r.
Dziś: Ignacego B. M.
Jutro: **Oczyszcz. N.M.P.**

Kryzys łódzkiego przemysłu.

Kryzys, przeżywany obecnie przez przemysł łódzki, coraz bardziej się uwydatnia, zasługuje więc na to, by omówić przyczyny, które go spowodowały, oraz jakie następstwa mieć on może, tembardziej, że obecny kryzys nie jest ściśle lokalnym, lecz w związku z ogólnym zastojem w przemyśle w całym państwie.

Przemysł miejscowy, otrząsnąwszy się ledwie w roku 1910 po prześlaciach, przeżytych w okresie ruchu wolnościowego, znów już od roku 1911 zaczął tracić grunt pod nogami.

Neurodzaj, który dotknął olbrzymie obszary wewnętrznych gubernji Cesarstwa, był jedną z najważniejszych przyczyn, które podkopały przemysł łódzki. Skutkiem nieurodzaju zabrakło całej armji dotychczasowych, stałych nabywców, mniej

LECZNICA WIDZEWSKA
Główna 51, róg Widzewskiej.
Choroby dzieci i wewnętrzne Dr. Kerschner od 10 i pół do 11 i pół rano i od 6 i pół do 7 i pół pp.
Choroby wewnętrzne i dzieci Dr. Fried od 11 i pół do 12 i pół rano rano i od 3 i pół do 4 i pół pp.
Chirurgia Dr. Kaufman od 11 do 12 i pół rano
Choroby kobiece i akuszeria Dr. Szykret od 1-2 pp.
Choroby weneryczne i skórne Dr. Langbard od 1 i pół do 3 pp.
Choroby oczu Dr. Goldstein-Polak od 6 do 7 i pół pp.
codziennie, a w poniedziałki, środy i piątki od 11-12 rano.
Analizy krwi, wydzielin i moczu - Badanie mamek.
Porada 50 kop.

LAGRADA BARBER
ROŚLINNY ŚRODEK PRZECZYSZCZAJĄCY a PRZYTEM WZMACNIĄJĄCY ŻOŁĄDEK.

ogłoszonych upadłości nie była fikcyjną, lecz rzeczywistą.

Na zwiększenie się liczby bankructw ogromny wpływ wywarło wysiedlenie z Rosji żydów—średniej zaможności kupców, którzy wobec ewentualności wysiedlenia nie ujawniali zbytnej chęci do regulowania swych długów i w ten sposób zarywali kupców — hurtowników, którym nie pozostawało nic innego, jak zapłacić wyplaty.

Wszystkie te nieszczęścia odbiły się z gubnie na łódzkim przemyśle Fabrykanci miejscowi siłą okoliczności zmuszeni byli ograniczyć produkcję.

Obecnie jesteśmy świadkami rezultatu tego stanu rzeczy.

Większość fabryk albo zupełnie zaprzestała produkcji, albo zmniejszyła ilość dni roboczych do minimum.

Ilu robotników zupełnie lub częściowo zostało pozbawionych pracy w Łodzi — dziś zbyt trudno ustalić.

Urzędowe dane dają cyfrę około 11,000, komitet obywatelski oblicza do 20,000 bezrobotnych — znajdują się i tacy, którzy cyfrę tę podnoszą do 45,000!

Rzeczywista liczba pozbawionych pracy będzie wiadomą dopiero po sporządzeniu odpowiednich wykazów przez opiekunów 51 rewirów, na jakie akcja ratunkowa podzieliła nasze miasto.

Tymczasem zaś kryzys w przemyśle łódzkim bynajmniej się nie zmniejsza. Niemal codziennie w prasie ukazują się wzmianki to o zamknięciu fabryki, to o zmniejszeniu zarobków, lub ilości dni roboczych w tygodniu.

O polepszeniu sytuacji marzyć w obecnej chwili nie można.

Groźne chmury piętrzą się z dniem każdym. Dokonany w tych dniach zamach stanu w Konstantynopolu, pogorszył znacznie położenie.

Pokojowe załatwienie powikłań bałkańskich straciło niemal wszelkie cechy prawdopodobieństwa.

Możemy tylko jedno zaznaczyć: u nas jest źle, ale za granicą — gorzej. Austria, wskutek utrzymywania armji na stopie wojennej, ekonomicz-

nie jest niemal zupełnie zrujnowana. Z Niemczech dochodzą wiadomości o olbrzymich bankructwach najpoważniejszych i najsolidniejszych firm.

Jednym słowem — dopóki groźba wojny europejskiej nie zostanie zażegnana, absolutnie nie można liczyć i na zmianę ku lepszemu obecnego zastoju w przemyśle łódzkim.

Yang.

Przed otwarciem sesji.

Wobec zapowiedzianego na poniedziałek otwarcia sesji zimowej Dumy, do Petersburga zaczęli się już zjeżdżać posłowie. Większa część frakcji zamierza wystąpić z rozmaitemi interpelacjami.

Socjal-demokraci, według informacji „Nowoje Wremia“ wnoszą interpelację w sprawie ciężkich robót w więzieniach, kadeci zaś postanowili zainterpelować ministra oświaty w sprawie bibliotek ludowych. Biblioteki te istnieją na zasadzie przepisów, wydanych w drodze prawodawczej, przepisy te wszakże zostały zmienione przez okólnik ministra oświaty.

Postępowcy także wnoszą interpelację. Przedmiotem tej będzie pobicie więźniów w Orłowie w jesieni r. z.

Październikowcy zamierzają zainterpelować rząd w sprawie uczniów, aresztowanych w gimnazjum petersburskim Witmera i dotychczas nie przyjętych z powrotem do szkół.

Prócz tego frakcja październikowców postanowiła wnieść interpelację w sprawie dozoru poza szkolnego nad młodzieżą. Niektórzy posłowie otrzymali w tej materji bardzo interesujące materiały.

Oprócz tych spraw, ma być poruszona także sprawa tak zw. komitetów rodzicielskich w szkołach, ogólnie ograniczonych w swej działalności przez ministra oświaty.

A. M. Charuzin.

P. L. Lwow w „Rieczy“ zamieszcza ciekawy artykuł o b. tow. ministra spraw wewnętrznych, Charuzinie, i o tych ewolucjach, jakie to ministerjum w ostatnich czasach przeżyło:

laną ukazaniem się pierwszego № „Humanisty Polskiego“.

Dr. Biernacki zaznacza, iż teza „Posła Prawdy“—polega na obserwacji, że *sita* daje zawsze reguły myślenia i postępowania *ślabości*, nawet wtedy, kiedy jest przez nią nienawidzona. Dla tego Świętochowski nie opiera obrony narodowej na nienawici rasowej i szepcowej, ale na szeroko rozumianym *patryotyzmie miłości* dla tego, iż, chociaż patryotyzm nienawici łatwiej dusze *otwiera*, ale je za to *znieprawia*. Zamiast więc zatruwać się bezpłodną *złością*, radzi ożywiać się *miłością* wszystkiego tego, co w polskości jest *wielkiem i szanem*.

Mnie się zdaje, że pan Jankowski nie zrozumiał wielkości umysłu Świętochowskiego właśnie dla tego, iż patrzył nań przez wąską szparkę ciasnego filosemityzmu, teoretycznego postępu, lub źle rozumianego kosmonacjonalizmu. Świętochowski nie jest dlań wyższym od wielu literatów i publicystów tylko dla tego, że zmienił zdanie o polskich żydach po 40-letniej dla nich i z nimi pracy w imię teoretycznej asymilacji. Pracował z uczonymi żydami i literatami, bo dobro narodu swego było dlań *busołą*. — „Ommyśl polską wyprowadzał z romantycznych oparów na jasną pozytywistyczną drogę. Dla tego dobra walczył on, feudalne pozostałości i fatalną *ideologję szlachecką*... Wobec jednak odmiennej ewolucji asymilacji *ż y d ó w*, — szczególnie wobec ich nacjonalizmu żydowskiego — Świętochowski musiał

„Powoli, lecz stale odradza się ministerjum spraw wewnętrznych.“

Po A. A. Makarowie opuścił swe stanowisko aiterego, uważający się za ministra, a być może i za premiera — A. M. Charuzin.

Szybka karjera nagle zbladła i A. M. Charuzin zamiast fotelu premiera, został „zdany“ do archiwum senatu.

Epoka Makarowa — Charuzina jest bez kwestji bardzo symptomatyczną i oryginalną stronnicą w historii min. spraw wewnętrznych. Wedle zdania samych urzędników, „nigdy ministerjum, to nie było takie nudne“ i wyniosłe, jak za panowania Charuzina.

Ujrzawszy się na stanowisku towarzysza ministra—A. M. Charuzin zachorował na manję wielkości w bardzo ostrej formie.

Jego konflikt z irkuckim gubernatorem, senatorem Kniaziewem, z N. S. Tagancewem i innymi — wszystko to są cechy tej manji, wyrażone w ostrej formie.

Uważał się faktycznie za ministra i silnie wierzył w szybkie „umundurowanie“.

Zaden z ministrów nie urządził swych przyjęć z taką pompą i paradą, jak Charuzin. I w chwili jego przyjęć w departamencie do spraw ogólnych, gdzie znajduje się gabinet tow. ministra, panował naprężony *nastroj*... Następnym p. Lwow przechodzi do działalności Charuzina i omawiając organizowanie przez niego wyborów do Dumy, pisze:

„Jego pracę w tym kierunku dostatecznie charakteryzuje to, że rząd pomimo najszczerzej chęci, nie uważał za możliwe uznać wszystko i przedsięwziął cały szereg środków w celu wydzielenia niektórych postanowień A. N. Charuzina i A. A. Makarowa.“

Blizsze zapoznanie się z szczegółami wyborów zmusiło do odwołania postanowienia dania p. Charuzinowi możności wystąpienia z odpowiedzią na interpelację w sprawie wyborów.

Wystąpił N. A. Makiakow, który stanowczo przyznaje, że były pewne nieprawidłowości, których nie można aprobować; będą one należyście ocenione, cała wina spadnie na miejscową administrację, lecz będzie to rozprawa z zwrotniczymi, w roli których wystąpią gubernatorzy.

Pośrednio i moralnie będzie to charakterystyka samego Charuzina, tak wesoło urządzającego wybory i z takim zadowoleniem liczącego pravicowców.

Lecz gdy zaczął on po wyborach liczyć, to okazało się, że niema pravicowców, niema i teki towarzysza ministra.

Samorząd miejski.

W Petersburgu odbyło się wczoraj posiedzenie komisji Rady państwa do sprawy samorządu miejskiego w Królestwie. Rozważano sprawę, w jakich miastach należy wprowadzić samorząd.

Zinowjew proponował, aby samorząd nadano tylko miastom gubernjalnym, powiatowym oraz niektórym większym, np. w Tomaszowie, Zgierzu i t. p.

Przeciw wnioskowi Zinowjewa oponował Szebeko,

Komisja postanowiła, iż samorząd powinien być wprowadzony tylko w miastach gubernjalnych i powiatowych.

Odrzucono poprawkę polaków, zalecającą, aby duchowieństwo katolickie i protestanckie miało swoich przedstawicieli w radach miejskich.

Przeszła poprawka Korffa, głosząca, iż żydzi nie mogą być członkami zarządów miejskich oraz poszczególnych wydziałów gospodarki miejskiej.

Wreszcie wniesiona została poprawka, zalecająca zmniejszenie liczby radnych w Warszawie i w Łodzi.

Dyskusja nad tym wnioskiem odroczone została do następnego posiedzenia.

Prawo o samochodach.

Minister komunikacji złożył Dumie państwowej projekt przepisów o trybie i warunkach kursowania samochodów. Wzorowany na przepisach francuskich, niemieckich i austriackich, projekt ministra komunikacji zawiera 89 artykułów w pięciu rozdziałach. Rozdział pierwszy, w

OKRUCHY TYGODNIOWE.

Miscellanea...

Znakomity artykuł napisał w „Kurjerze Lubelskim“ doktor medycyny p. M. Biernacki, p. t. „Czerwonoskórcy“. Chciałbym, by go przeczytali uważnie młodzi zoile z „Tygodnia“ (zwłaszcza piszący w rubryce literackiej), z „Dnia“ i „Kurjera Kieleckiego“ (młodzi antysemitci). Autor porusza bowiem stosunek Świętochowskiego do kultury w Polsce, do Towarzystwa „Kultura Polska“, oraz jego stosunek obecny do kwestji żydowskiej. „Zwyczajem było, powiada p. B.—u czerwonoskórych, iż każde podrastające pokolenie oskalpowało swoich poprzedników. Zwyczaj ten zawitał w atawistycznym porządku do literatury i tak: Brzozowski oskalpował z Nałkowskim—Sienkiewicza, Witkiewicza—Matejkę, Niemojewski—Prusa, a dzisiaj nareszcie p. Jerzy Jankowski—Świętochowskiego. W porównaniu z nimi, mniej krwiożerczym jest już p. Nowaczyński, który gwizdże tylko na „tę Waszą romantyczną Trójcę“, bez używania maczugi miążdzącej krytyki. P. J. Jankowski jest jeszcze tak młodym, że nie wątpimy, będzie miał sposobność naprawić tę swoją czerwonoskórczą eskapadę przeciwko Świętochowskiemu, eskapadę, wywe-

znałość się w obozie interesów polskich“. (Słowa Biernackiego).

Naigłówniejsza zasługa Świętochowskiego — *odszlacheć* pewnej garstki ideologów polskiej kultury, jest samo przez się wiekopomną zasługą jego pracy. — I za to jedno jest on przez demokratyzm i demokratów całej słowiańszczyzny wielbiony i uznany jako patriarcha humanizmu i demokratyzmu polskiego, opierającego swój byt nie na kontuskach dmowszczał, lecz na dziedzictwie myśli Kollatajów, Potockich, Rejów i t. p.

Gdyby ktoś atakował Świętochowskiego w imię nowej jego własnej doktryny, — byłoby to ścieranie się dwóch prądów. Takie starcia rozwijają kulturę. Ale tu niema miejsca odmawianie wzajemnych zasług i talentu, tu jest tylko starcie się, polemika.

Ataki na Świętochowskiego — zakończyły się niepożądanym epilogiem. — Ostatniemi czasy, drugi poważny pisarz polski — Ludwik Krzywicki, wystąpił przeciwko wnioskowi Świętochowskiego na zebraniu dyskusyjnym. — Stronicy Krzywickiego przegłosowali grupę Świętochowskiego, co zmusiło go do wypisania się, wraz z Niemojewskim — z Towarzystwa. — To się równa na razie rozbiciu Towarzystwa, gdyż elementy w nim pozostałe, nie przekonały społeczeństwa do siebie. — Prawdopodobnie wytworzy się nowa grupa, teoretycznie spojona ideologją demokratyczną. Zanim atoli ona wejdzie w życie upłynie dużo czasu. Tymczasem walki wewnętrzne rozbiły cały

demokratyzm polski na małe wysepki, zalewane oceanem swojskiej reakcji klero-szlacheckiej...!

Ideowcy minorum gentium kruszą głośno swe kopje i szarzą atmosferę waśni... Ale — są tam i owdzie ciche oazy pracy społecznej, pięknej i owocnej, spoczywającej w rękach ludzi, którzy pozostawiają pamięć świętą i drogą. O jednym z takich ideowców d-rze Leonie Pałskim — wspominają wszystkie pisma. — Niósł on chorem, — wiedzę, pracę, miłość. — Zginał, (z tyfus) na posterunku. — Jeden taki człowiek więcej uczynił dla ludzkości, niż tyśiące artykułów młodych czerwonoskórców, maczających pióro w kałużę ambicji, próżności i służalstwa... — I o drugiej duszy pięknej — płynącej z ziemi poznańskiej wieści. — Zmarła Ludwika Radziejewska, — działaczka na Szląsku. — Życie swe poświęciła jak pisze o niej p. Melanja Parczewska — szerzeniu elementarza. — Chodziła w stoty i burze po chałupach wieśniaków bytomskich i szerzyła oświatę. — Jej zawdzięcza Szląsk Górny znajomość swej historii.

Niech tym ludziom — kolportującym pracę i światło, ziemia lekka będzie!

— — — — —
A może ideowcy łódzcy pomysłu o bledzie ludzkiej. Znów o niej mówią...

Przeraził mnie szczególny widok... Po jałmużnie chodzi w te mrozy *nagi* bułgar; ma tylko krótki kożuch. — Mówił mi, że odemnie otrzymał jałmużnę po 6 godzinach błąkania się.

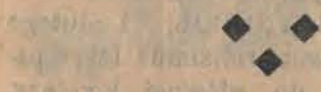
którym mieszczą się postanowienia ogólne ustali zasady pobierania od samochodów opłat miejskich i szosowych, jak również mówi o osobach, urzędnikach i władzach, powołanych do czuwania nad przestrzeganiem przepisów o samochodach. Rozdział drugi pod tytułem „o konstrukcji pojazdów automatycznie się poruszających, tudzież o ich ruchu, zatrzymywaniu i kierowaniu niemi“, zastrzega między innymi, że samochody i motocykle winny posiadać konstrukcję, odpowiadającą względem bezpieczeństwa i nie psującą dróg, że na każdej maszynie winien być odpowiedzialny kierownik, a takimi kierownikami samochodów może być jedynie pełnoletni, który złoży stosowny egzamin, że wydawanie szczegółowych przepisów co do konstrukcji i kursowania samochodów należy do ministra komunikacji w porozumieniu z ministrem spraw wewnętrznych, że organa samorządu lub zastępcie je urzędy będą władne wydawać na tle nowego prawa o raz wspomnianych przepisów ministerjalnych, miejscowe postanowienia obowiązujące o samochodach.

Rozdział trzeci traktuje o ogólnych zasadach i rejestracji samochodów i ustanawia przy rządach gubernialnych specjalne rejestry, stwierdzające trwałość i sprawność danego wozu, bez czego żadnemu samochodowi kursować nie wolno, z wyjątkiem samochodów Cesarskich.

Rozdział czwarty omawia warunki przewozu ludzi i ładunków przez przedsiębiorstwa samochodowe i określa ogólne zasady działalności takich przedsiębiorstw, oraz ich odpowiedzialność wobec władz i klientów.

Rozdział piąty za wykroczenia przeciwko przepisom o samochodach pozwala karać administracyjnie — grzywną do 300 rub. z możliwością dla skazanych odwołania się do drogi sądowej.

W projekcie ustanowiono maksymalną stopę opłat szosowych: jedną ósmą, jedną czwartą, pół lub 1 kop. od wiorsty, stosownie do siły samochodu, z możliwością podwojenia tej taksy względem samochodów, których waga z ładunkiem przewyższa 5 tonn i z prawem zastąpienia tej taksy dla samochodów osobowych w obrębie gubernji opłatą roczną, która nie powinna przewyższać 1 rb. 50 kop. od jednostki siły samochodów.

Ubrania nikt mu nie ofiarował! — Przeraza oko ludzkie jego nagość, jego skóra czarna i dygocząca od zimna postać...

Zali tak dużo trzeba ofiarności by ubrać nędzarzy łódzkich? — Chłód i głód! Jakże to wielkie memento mori dla tych, co w testamentach przekazują rozkoszne pogrzyby i duże ofiary na nie zawsze pożyteczne instytucje. Jakże to upomnienie dla młodzieży, od której, niestety, ukrywają rodzice, widok wielkiej nędzy! Pisze się dużo o wychowaniu charakteru. Atoli mało kto myśli o przerobieniu miłosierdzia i uczucia ofiarności, łatwości pozbycia się drobnych rozkoszy na rzecz sytości i ciepła bliźniego.

Jeszcze raz pukam do serc miłosierdniejszych: ofiarujcie co możecie z ubrania do redakcji naszej — od węgla i ubrania — do grosza i kęsa chleba!... Trudno wszystkich nędzarzy obdzielić! — Ale uratować na razie od głodu, zimna i rozpacz — tylko w naszej jest mocy! Umieć chcieć dla siebie! Odmówić sobie jedną suknię w sezonie! Odmówić kolacji! Wyrzecz się szampa! Omiąć kokotę! — Nie kupować zbyt drogiego krawata i drogiej szkilki! A nadewszystko — szerzyć zgodę i spokój wobec tylu tragizmów chwili dziejowej!

Te czyni w nas leża, „po za obrębem utarczek towarzystw, stronnictw, wodzów i skrzygu piór ich niefertunnych satelitów.

Nienemajowski.

Wiadomości ogólne.

Program prac prawodawczych. Październikowcy opracowali program prac prawodawczych podczas nadchodzącej sesji w Dumie i wnoszą ów program do rady senatorów.

Październikowcy zasadniczo zrzekają się urządzania wspólnych posiedzeń grup Rady państwa i Dumy celem redagowania projektów prawodawczych w formie dostępnej dla obydwu izb.

Tego rodzaju wspólne posiedzenia odbywały się po części z inicjatywy rządu w ostatnich dwóch sesjach III Dumy.

Październikowcy nie tylko zrzekli się zwołania takich narad ale nawet udziału w nich nie wezmą, jeżeli je zwołają nacjonaliści.

Postanowiono przeprowadzać w Dumie projekty w tej redakcji, jaką frakcja uzna za odpowiednią, nie zwracając uwagi na to, jak się na daną formę projektu zapatruje większość Rady państwa.

Na pierwszy plan październikowcy wysunęli projekty, skierowane ku urzeczywistnieniu manifestu z dnia 17 października.

O szkoły prywatne. — Członkowie Izby wyższej, pp.: Wasiljew, Rotwand, Hurko i Meller-Zakonielski, podali votum separatum w sprawie projektu prawa o szkołach prywatnych.

Żądają oni wstawienia wykreślonego przez komisję artykułu o prawie otwierania szkół przez ziemstwa i miasta.

Areszt za długi. Uchwalony przez Radę państwa 9 (22) stycznia r. b., projekt ustawy o zniesieniu aresztu za długi w Królestwie (referentem był poseł Szebeko), został obecnie przekazany Izbie państwowej w celu ustalenia tekstu, różniącego się w redakcji obu izb.

Język ojczysty w szkołach.

Komisja Rady państwa, rozpatrująca projekt szkół prywatnych, omawiała wczoraj kwestję wykładów. Zgodnie z projektem Dumy wybór języka wykładowego należy do założyciela szkoły.

B. ministrowie oświaty Szwarz i Kaufmann dowodzili, że wykład w języku ojczystym uczniów jest niemożliwy do dopuszczenia, zwłaszcza zaś w szkołach wyższych prywatnych.

Przedstawiciele centrum oponowali. Poseł Rotwand dowodził nie tylko możliwości, a nawet konieczności wolności wykładów w szkołach prywatnych w języku ojczystym uczniów, ponieważ jest to najzupełniej bezpieczne pod względem politycznym, a konieczne ze stanowiska pedagogii.

Wiceminister oświaty, Taube, oświadczył, że chociaż rząd zasadniczo nie oponuje przeciwko uchwale Dumy, jednakże uznaje ją za niewykonalną i niemożliwą do przyjęcia.

Komisja potwierdziła postanowienie Dumy o wykładach w języku ojczystym w niższej szkole prywatnej, a odrzuciła je dla szkoły wyższej.

Z Cesarstwa.

O wypadki leńskie. W swym referacie sen. Manuchin dowodzi, że strajk robotników leńskich był czysto ekonomiczny. Senator maluje szczegółowo niezwykle ciężkie położenie robotników, cyniczne obchodzenie się z kobietami. Wszelkie wersje o rzekomym funduszu strajkowym są wymysłem: pozostało 2 rb. z sumy przeznaczanej na depesze do Petersburga. Nie znaleziono również żadnej broni oprócz kilku cegieł. Poza to referat ma stwierdzić poparcie jakim się cieszyło Towarzystwo leńskie ze strony p. Timaszewa.

Wiadomości krajowe.

+ Smutna statystyka. Ogłoszono dane urzędowe, dotyczące przestępstw w Warszawie w r. 1912. Napadów było w roku 1912 — 301, przyczem sprawców napadów ujęto tylko 133, pozostali zbiegli. Najgorszy pod tym względem był miesiąc sierpień. Rozpraw nożowych było 472, z czego w najkrwawszym miesiącu października — 49. Niezwykle rosła liczba samobójstw: w roku 1911 usiłowało pozbawić się życia 621 osób; w r. 1912 — 780. Najwięcej samobójstw przypada na ludzi w wieku od 17 do 50 lat. Najwięcej samobójstw było w r. z. w lutym (77).

+ Katastrofa kolejowa. Wczoraj rano, na stacji Garwolin, odnogi kowelskiej kolei nadwiślańskiej, wydarzyła się katastrofa kolejowa.

Pociąg osobowy, idący z odnogi dąbrowskiej na stację Warszawa-Brzeska, wjeżdżając na st. Garwolin, z powodu wadliwie nastawionej zwrotnicy, najechał na stojący na linii zapasowej pociąg towarowy. Wskutek tego najechania uległo rozbiciu w pociągu towarowym kilka wagonów, a w osobowym — uszkodzeniu parowóz, oraz wagony przy lokomotywie.

Katastrofa zatarasowała również tor kolejowy, wobec czego pociągi, zarówno wychodzące z Warszawy brzeskiej, jak i przychodzące na tę stację, uległy kilkogodzinnemu opóźnieniu.

6 osób ze służby pociągowej uległo potłuczeniu: Józef Karpik, maszynista Marjan Siennicki, smarownik Jakób Szustrow, pomocn. maszynisty, Maksym Kamluk, konduktor Piotr Buzuk, palacz i Józef Wiszniewski, nadkonduktor.

Przedstawienia dla naszych Prenumeratorów.

Na 19-te z rzędu przedstawienie dla Prenumeratorów naszych, które odbędzie się w teatrze Popularnym

we środę 5 lutego,

wybraliśmy niezwykle zajmującą sztukę historyczną w 5 aktach W. Gasiorowskiego, p. t.

Pani Walewska.

Sztuka ta, przy znakomitej grze całego zespołu artystów, niezwykle starannej wystawie i dekoracjach zyskała sobie olbrzymie powodzenie.

W sztuce tej wystąpi gościnnie po raz ostatni artysta teatru krakowskiego p. Józef Popławski, w roli Napoleona;

Szatnia i programy bezpłatnie. Bilety, za okazaniem kwitu z e-płaconej prenumeraty, nabywać można w administracji pisma naszego od jutra.

Kronika.

Najmiłościwsza zapomoga.

Najjaśniejszemu Panu, podczas pobytu w Spale, podobało się ofiarować pewną kwotę pieniędzy, do podziału, podług uznania J. Ekscel. p. gubernatora piotrkowskiego, pomiędzy potrzebujących mieszkańców gub. piotrkowskiej.

P. gubernator raczył z Najmiłościwiej ofiarowanej sumy, przyznać 200 rb. łódzkiemu żyd. Tow. dobroczynności.

Zarząd Tow. postanowił prosić p. gubernatora piotrkowskiego o złożenie u stóp Tronu wyrazów uczuć wiernopoddańczych w imieniu obdarowanego Towarzystwa.

(f) Narady w magistracie. Pod przewodnictwem prezydenta miasta rz. r. st. Pięnkowskiego odbyły się wczoraj, w magistracie łódzkim, narady ze współudziałem wybitniejszych obywateli miasta. Omawiano sprawę urzędzenia w Łodzi obchodu uroczystości jubileuszu 300 letniego panowania Domu Romanowych.

Dla uświetnienia dnia tego postanowiono między innymi w dniu 6

marca rozdać pomiędzy ubogich 15,000 rubli, w stosunku 50 kop. na osobę, szeregowcom stojących w Łodzi pułków i funkcjonarjuszom niższej służby policyjnej po 1 rb. na osobę; urządzić darmo w teatrach, kinematografach itp. przedstawienia bezpłatne.

W ciągu całego dnia na placach miejskich będą grać orkiestry, a wieczorem całe miasto będzie iluminowane.

Dzisiaj o godz. 6 odbędzie się drugie posiedzenie w tej sprawie. — Zaproszono do niej właścicieli teatrów, kinematografów itp. miejsc rozrywek.

(f) Weksle protestowane. Według danych statystycznych łódzkiego oddziału Banku Państwa, w roku ubiegłym zwrócono z Cesarstwa do tego oddziału weksli protestowanych za 18,000,000 rb.

(f) Kryzys w handlu. Wójciszewie firm tutejszych skarżą się, że obstalunki na prowincji wpływają bardzo słabo. Wszędzie manufakturzyści uzalają się na brak gotówki, który w związku z ograniczeniem kredytu, spowodował liczne bankructwa.

Chociaż fabrykanci nasi mają na składach wielkie zapasy towarów gotowych, lecz podróżenie bawełny w związku z droższą paliwą i produktami chemicznymi, pozwala według zdania fabrykantów przypuszczać, że ceny towarów gotowych nie spadną.

(r) Rewizja domów. Połhomajster Gruzinow zwiedził wczoraj podwórza domów w różnych punktach miasta. W kilku domach spisano protokoły o przekroczenie przepisów sanitarnych.

(r) Z więzień. Główny nadzór nad więzieniami i aresztami miejscowymi objął podprokurator Rubcow.

(f) Z fabryk. Administracja fabryki A. Jarisz, przy ul. Nowo-Cegielińskiej № 15, zawiadomiła robotników, że z powodu zastoju w przemyśle fabryka czynną będzie tylko 4 dni w tygodniu.

(s) Dla bezrobotnych. — Współpracownicy łódzkiego oddziału firmy H. Reicher i sp., dobrowolnie postanowili płacić pół procent od pensji miesięcznej na rzecz robotników, pozbawionych pracy, do rozporządzenia Komitetu obywatelskiego.

Piękny ten przykład znajdzie prawdopodobnie wkrótce licznych naśladowców.

(?) Rewizja składów aptecznych. Inspektor piotr. komisji gubernialnej do spraw lekarskich przybył do Łodzi i w towarzystwie miejscowego właściciela apteki p. Greszkowskiego, oraz komisarza policji podjął rewizję składów aptecznych.

(?) Zebranie robotników. Gubernator piotrkowski uwzględnił prośbę robotników łódzkich w sprawie zwołania zebrania, na którym omawiana będzie kwestja zastoju w przemyśle i pomocy dla bezrobotnych.

Zebranie to odbędzie się jutro o godz. 5 po połud. w sali Tow. krzew. oświaty przy ulicy Mikołajewskiej № 11.

(s) Kursy tygodniowe Tow. ogrod. warsz. dla ogrodników wiejskich. Tow. ogrodników warsz. organizuje dla ogrodników wiejskich od 3 do 9 lutego następujące kursy:

1) Wiadomości o ziemi roślinnej i nawozach, 6 godzin (prelegent E. Jankowski). 2) Choroby główne drzew owocowych i warzyw, 2 godz. (prel. dr. J. Trzebiński). 3) Główne szkodniki drzew owocowych i warzyw, 3 godz. (prel. prof. W. Gorjaczkowski). 4) Zasady hodowli warzyw, 6 godzin. 5) Zasady hodowli drzew owocowych i opakowanie owoców, 6 godz. (prel. J. Maciejewski). 6) Wskazówki o hodowli i zastosowaniu w ogrodzie kwiatów, 6 godz. (prel. Fr. Szaniór). 7) O zastosowaniu drzew i krzewów ozdobnych, 6 godz. (prel. P. Hoser). 8) Administracja ogrodów, 4 godz. P. Hoser, E. Jankowski, J. Maciejewski i Fr. Szaniór.

Tow. ogr. warsz., pragnąc ułatwić pobyt w Warszawie, wystara się ogrodnikom przyjeżdżym o tanie obiady i noclegi.

Związek ogrodników łódzkich dla uprzywilejowania swym członkom, mio-

dym ogrodnikom, korzystania z pomienionych kursów, obowiązuje się do pomocy materialnej.

Z tego powodu zarząd prosi o naliczniejsze przybycie na ogólne roczne zebranie przy ul. Ogrodowej nr. 18 (sala jadalna J. K. Poznańskich) dnia 2 lutego o godz. 8 po południu.

Na zebranie to przyjeżdża prezes centralnego Związku ogrodników warszawskich p. J. Macielewski.

(?) **Demonstracja głodnych.** Onegda wiecz. odbywał się w lokalu Żyd. Tow. dobroczynności przy ul. Zachodniej nr. 20 posiedzenie komitetu pomocy dla bezrobotnych. W chwili gdy miano zamknąć zebranie wtargnęło do lokalu kilkaset tkaczy bez pracy, wołając o chleb lub natychmiastowe wypłacenie za pomocą.

Perswazje komitetu nie uspokoiły wzburzenia głodnych; nie chcieli oni opuścić sali, wobec czego członkowie komitetu pozostawili ich na miejscu i wyszli sami bocznymi drzwiami.

Wypadki.

(f) **Aresztowanie bandytów.** Onegdajszy napad bandycki na majstra murarskiego Adama Abramskiego skłonił policję do energicznych poszukiwań.

Z rozporządzenia policmajstra dokonano natychmiastowej rewizji we wszystkich podejrzanych domach. Rewizje te jednakże żadnych wyników nie dały. Gdy patrol schodził już do koszar, do jednego z agentów podszedł nieznajomy młodzieniec i powiedział, że zna schronisko bandytów, którzy ubiegł wieczorem dokonali jakiegoś rabunku.

Początkowo nie chciało wierzyć nieznajomemu, lecz gdy zaczął zaklinać się, że mówi prawdę, zebrano patrol i otoczone wskazany na Bałutach dom.

Rewizja dała wyniki nadspodziewane. W jednym z mieszkań zastano czterech ludzi; jeden z nich miał w kieszeni brauning, drugi — nóż fiński.

Aresztowanych bezwzględnie pod silną eskortą odstawiono do aresztu przy wydziale śledczym. Odmówili oni wszelkich zeznań.

Nieznajomy, który wskazał kryjówkę bandytów opowiedział, że dokonali oni napadu onegdaj, powzięto więc słuszne przypuszczenie, że właśnie na p. A.

Zawezwany do wydziału śledczego A. od razu poznał trzech z aresztowanych. Mimo to bandyci nie chcą przyznać się do ni-zego.

Policja jest przekonana, że aresztowani należą do szajki bandyckiej która w ostatnich czasach dokonała napadów na konduktorów tramwajowych.

(o) **Aresztowanie złodzieja.** Dziś w noc, agenci wydziału śledczego, otrzymawszy wiadomość, że w mieszkaniu niejakiego Cateja Hubermana przy ul. Brzezińskiej nr. 81, zbierają się różne podejrzane osobistości, przeprowadzili tam rewizję i rzeczywiście zastali znanego złodzieja-recydywistę Hersza Hamburgskiego, 24 lat; przy H. znaleziono zegarek srebrny.

Badany w wydziale śledczym Hamburgski zeznał, że zegarek ten skradł przed tygodniem z mieszkania stróża przy ul. Długiej nr. 28, gdzie jak stwierdzono, stróżowi Antoniemu Tarnowskiemu, taki zegarek rzeczywiście skradziono.

Zegarek oddano Tarnowskiemu, a Hamburgskiego osadzono w areszcie.

(o) **Znaczna kradzież.** Wczoraj w noc, ze składu manufakturowego firmy „Fridman i S-ka“, przy ul. Długiej nr. 35, niewiadomi złodzieje, wyłamawszy zamki, skradli różne towary, wartości 1,000 rb.

(o) **Rabunki.** Wczoraj, około godz. 6 wiecz., do mieszkania Izraela Libermana na Szosie pabianickiej Nr 8, wtargnęło trzech ludzi, z których jeden uzbrojony był w rewolwer. Bandyci pod groźbą śmierci zabrali L. posiadana w domu gotówkę w kwocie... 2 rb. i najspokojniej wyszli na ulicę, gdzie zmieszawszy się z tłumem, znikli.

— Około godz. 8 wiecz., przy podobnie ci sami bandyci, na Pustej, około domu Nr 13, napadli Kazimierza Radeckiego, zamieszka-

go przy ul. Wólczańskiej Nr 159 i pod groźbą rewolweru zabrali mu 34 rb. 24 kop. gotówką, puczem zbiegli.

(o) **Znalezienie trupa.** Wczoraj, około godz. 7 wiecz., w piwnicy domu nr. 13 przy ul. Składowej znaleziono zwłoki mężczyzny w wieku lat około 42. Ze znalezionych przy trupie dowodów stwierdzono, że jest to niejaki Ojser Pomeranblum, bez mieszkania. — Znaleziono przy nim także 32 rb. 35 kop., w gotówce. Zadnych śladów gwałtownej śmierci na ciele nie stwierdzono.

(o) **Na gorącym uczynku.** Wczoraj około godz. 6 wiecz. jakiś młody człowiek, wyłamawszy zamek, dostał się na strych domu nr. 28 przy ul. Franciszkańskiej i zaczął pakować bieliznę, lecz zauważył go jednak stróż domu i odprowadził do cyrkułu.

Jest to niejaki Ignacy Wiśniewski 23 lat. Osadzono go w areszcie.

(p) **Foślizgnięcia.** Wczoraj Pogotowie wzywano do trzech wypadków, wskutek poślizgnięcia.

Przy ul. Keima Nr 6 poślizgnęła się Ruchla Rotsztein, handlarzka, lat 47 i złamała lewą nogę.

Przy ul. Cementarnej nr. 10 wskutek poślizgnięcia upadł i złamał lewą nogę Karol Bienkowski, lat 71. Odwieziono go do szpitala Poznańskich.

Na rogu ulic Andrzeja i Lipowej Adam Goręda, robotnik, lat 35 poślizgnawszy się wpadł do rynsztoka i okaleczył głowę.

(p) **Ufiara mrozu.** Przy ulicy Składowej Nr 13, w piwnicy domu znaleziono trupa jakiegoś nieznajomego człowieka lat około 45. Człowiek ten prawdopodobnie schronił się przed zimnem w piwnicy gdzie znalazł śmierć.

(b) **Pożar.** Dziś, o godz. 4 nad ranem wybuchnął pożar w jednopiętrowym budynku na posesji Adama Owera przy ul. Widzewskiej nr. 204. Wezwano 2 oddział straży ogniowej ochotniczej, straży miejską, oraz z fabryki Leonharda.

Pożar powstał w mieszkaniu służącego na pierwszym piętrze i z błyskawiczną szybkością, objął lokal kantoru.

Dzięki energicznej akcji ratunkowej, udało się ogień wkrótce ująć miejscowi. Szkody nie są znaczne.

Zamiejszcowa.

(?) **Krwawy napad.** Z Pabjanic donoszą: Do piekarni Owocowego wszedł jakiś młody człowiek i kupiwszy bułkę za dwa grosze, podał właścicielce 20 kop., żądając reszty. Gdy O. otworzyła szufladę kasową, kupujący strzelił do niej z rewolweru, następnie zabral z kasy 50 rb. i zbiegł. Kula bandyty przeszła O. ramię i utkwiła w szyi. Odwieziono ją w stanie ciężkim do szpitala.

Rozrywki i z bawy.

(.) **Reduta Aktorska.** Dyrekcja teatrów rządowych przychyliła się do prośby komitetu „Reduty“ i udzieliła p. Mery Mrozińskiej urlopu. Sympatyczna artystka zawiadomiła wczoraj telegraficznie komitet reduty, że przybędzie do Łodzi, aby wziąć udział w kabarecie. Oprócz znakomitej artystki wystąpią gościnnie: p. Tadeusz Ulanowski, świetny piosenkarz p. Ursztein, Konrad Tom, oraz celnie si artyści teatru Polskiego.

Na kabaret ten, jakiegoś Łódź dotąd nie slyszala, wybiera się mnóstwo osób. Kasa jest w obłożeniu. Wszystkie loże sprzedane.

Nadeszły również z Warszawy przybory do kotyliona, który niezwykle pomysłowo i dowcipnie ułożony został przez znakomitych wodzirejów. Wogóle komitet nagromadził tak wielką liczbę przynęt i artystycznych produkcji, że cała inteligencja łódzka naznaczyła sobie rendez-vous w poniedziałek, o 11 wiecz. w teatrze Polskim.

Do widzenia więc—na reducie.

(.) **Teatr „Casino“.** Dzisiejszy nowy program zapowiada nadzwyczaj ciekawe, efektowne i zajmujące obrazy.

Przedewszystkiem zasługuje na uwagę sensacyjny dramat w 3 aktach, „Brat za brata“, w którym jedną z głównych ról wykonała na dedektywa Pinkertona; występ i

gra artystów zadowolnić mogą największe wymagania.

Komedja „Czarujący fryzjer“ — bawi wybornie. Następnie „Źrwawy śmiech“, dramat w 1 akcie, „Wstęppek partery“ — obraz wysoce komiczny, oraz „Pożar w okolicach Nowego-Jorku“ i na dopełnienie programu „Dziennik Pathe“, ilustrujący wypadki ostatnich dni, składają się na całość niezwykle ciekawego przedstawienia.

(r) **„Odeon“.** W sympatycznym tym teatrze od soboty demonstrowany będzie najgłośniejszy obecnie obraz: studjum dramatyczne w 3-część. z życia studentów w Paryżu z znakomitą artystką „Komedji Francuskiej“, znaną pięknoscia i „Królową mody“ p. Gabryelą Robin w głównej roli.

Do tej pory nie było jeszcze obrazu, który by pod względem gry, wystawy i treści mógł rywalizować z powyższym dramatem.—Dodać należy że obraz ten, wykonany w naturalnych kolorach, daje zupełne złudzenie rzeczywistości. Treść dramatu—walka starych przesądów z nowymi prądami. Dramat napisany bez sensacyjnych efektów, jedynie doskonałą grą i niezwykłą treścią przykuwa uwagę widza od początku do końca. Następnie jako nowosć tygodnik aktualno-satyryczny „Ramoty i Ramotki“, czyli 20 minut śmiechu; doskonała komedja amerykańska „Jakobek pogromca“, stały tygodnik „Goumonda kronika bieżąca i ostatni żurnal mód — oraz nad program, tylko w sobotę i poniedziałek—piękny dramat w 3 częściach „Opadły kwiaty“ z efektowną sceną zatonięcia łodzi podwodnej, dopełniają całości programu.

Od dziś do obrazów przygrywać będzie doskonały sextet wiedeński.

Ze sceny i estrady.

Teatr Popularny.

Z kancelarii teatru komunikują nam, co następuje:

Dziś, w sobotę, po raz pierwszy arcyzabawny wodewil ze śpiewami i tańcami „Zonaty kawaler“ Buchbindera, z muzyką Kratzera w 3 aktach.

W niedzielę po poł. „Pani Walewska“, sztuka w 5 aktach. Występ p. Popławskiego, wieczorem o godz. 8 min. 15 po raz drugi „Zonaty kawaler“.

W poniedziałek „Honor“ Sudermana.

Sprawozdanie z koncertu warsz. orkiestry symfonicznej, z powodu natwału materiału bieżącego, zamieszcimy w numerze poniedziałkowym.

Telegramy.

(Tel. Ag. Pet).

Mianowanie.

PETERSBURG, 31 stycznia. Moskiewski gubernator, Dżunkowski, mianowany został wice-ministrem spraw wewnętrznych, a dowódcą korpusu żandarmerii, Totmaczew—będącym do rozporządzenia ministra spraw wewnętrznych.

Wice-minister spraw wewnętrznych, Zolotarew, przestaje zarządzać policją, obejmując zarząd nad wszystkimi departamentami, znajdującymi się pod zarządem b. wice-ministra spraw wewnętrznych, Charuzina.

Krwawe zajście.

KIJÓW, 31 (1)—Sztabs kapitan szóstej baterii 33 brygady Kryckiej, spotkawszy na ulicy dezertera Bakuradze, polecił mu udać się do koszar. Bakuradze wystrzelał ciężko zranii Kryckiego. Podczas wymiany strzałów pomiędzy naddbiegłymi z koszar żołnierzami i dezerterskim zabity został młodszy podoficer a raniony porucznik Gerasimow i podoficer. Dezerterski zabity.

Telegr. własne.

„ow. Kur. Łódzk.“

Tajemnicze aeroplany.

KRAKÓW, (wt.), 31 stycznia. W okolicy Nowego Sącza widziano ae-

roplany, które reflektorami oświetlały okolice; przybyły one od strony Węgier, a zniknęły w stronie południowo-zachodniej.

Zjawisko atmosferyczne.

WROCŁAW, (wt.), 1 lutego. Wczoraj po południu zauważono tu zaćmienie słońca i spadł dym wulkaniczny. Niezwykłymi temi zjawiskami zajęli się uczeni.

Wybryki sufrażystek.

LONDYN, 1 lutego, (wt). Wczoraj wieczorem sufrażystki dopuściły się szeregu wybryków. Aresztowano wiele kobiet.

Na Bałkanach.

Interwencja.

LONDYN, 31 stycznia. Według informacji Reutera, Grey wręczył delegatom tureckim oświadczenie Danewa, że rokowania mogą być wznowione jedynie w razie zgody Turcji, na ustąpienie Adrianopola. Delegaci tureccy do tej chwili nie otrzymali polecenia, aby opuścili Londyn.

Przed wojną.

SOFJA, 31 (1) — Ruch pociągów przed Adrianopolem wstrzymany został dzisiaj wieczorem. Podczas nowego okresu wojny, korespondenci wojenni nie będą dopuszczeni do śledzenia za akcją wojenną.

LONDYN, 31 (1)—Nowakowicz w rozmowie z korespondentem Petersb. Ag. Telegr. oświadczył, że delegaci serbscy udają się jutro do Paryża, a następnie do Białogrodu. Nowakowicz żałuje, że nastąpi nowy przelew krwi, lecz bez wojny nie da się złamać uporu turków. Serbja nie nie zyskuje na wznowieniu wojny, lecz obowiązana jest poprzeć związkowców.

Nastrój wojenny.

SOFJA, 1 lutego. (wt.) W całej Bułgarii panuje nastrój niezwykle wojowniczy. Zapal jest tak wielki, że bułgarzy żądają nie tylko podjęcia wojny na nowo, oraz zajęcia Adrianopola lecz domagają się marszu na Konstantynopol. Pierwsze kroki wojenne zaczną się od bombardowania Adrianopola. Wszyscy oficerowie, przebywający w Salonikach otrzymali rozkaz udania się na linję bojową pod Czataldza.

Nowy generalisimus.

KONSTANTYNOPOL, 1 lutego (wt.)—Nowy generalisimus Izeet pasza odjechał do głównej kwatery. Udaje się tam również wielki wezyr Nachud Szefket pasza, lecz wyjazd jego odłożono.

Kroki wojenne.

PARYŻ, (wt.), 31 stycznia. Według doniesień z Konstantynopola, turcy w poniedziałek nie rozpoczną kroków wojennych, lecz zostaną w otensywie. Połączone armie: bułgarska i serbska rozpoczną atak na Adrianopol; przypuszczają, że twierdza szybko się podda, gdyż w ten sposób dla Turcji będzie stanowisko ułatwione.

KONSTANTYNOPOL, (wt.), 31 stycznia. Z Kalikracji donoszą, że przyszło tam już do walki pomiędzy bułgarami i turkami: 32 bułgarów zabitych; bułgarzy mają być podobno odparci.

Komitet obrony narodowej.

KONSTANTYNOPOL, (wt.), 1 lutego. W auli uniwersytetu odbyło się zebranie celem ukonstytuowania komitetu obrony narodowej. W zebraniu wzięło udział przeszło 1,000 wysoko postawionych osobistości tureckich. Przewodniczył Fuad pasza. Wygłoszono wiele przemówień patriotycznych. Wybrano wydział z 28 osób. W komitecie będą reprezentowane wszystkie partie i stronnictwa. Wydano proklamację do narodu, aby zapomniało wszelkich uraz i poświęcono się dla obrony ojczyzny, która znajduje się w niebezpieczeństwie.

Obrona Adrjanopola.

KONSTANTYNOPOL, 1 lutego. — (wł.) — Dzienniki podają telegram iskrowy z Adrjanopola, w którym Szukri pasza oświadcza co następuje: Będę bronił się tak długo, dopóki choć jeden żołnierz zostanie przy mnie. Ostatniego żołnierza zastrzelił sam, aby nie dostał się w ręce wrogów. Zaznaczam, że w Adrjanopolu znajduje się 40,000 bułgarów, lecz te czterdzieści tysięcy będą trupami w

chwili wkroczenia nieprzyjaciela do miasta.

Adrjanopol.

PARYŻ, 31 stycznia, (wł.) — W tutejszych gazetach pojawiła się depesza z Sofji, że mieszkańcy z Adrjanopola opowiadają, iż w twierdzy panuje zupełny brak żywności, pomiędzy obywatelami miasta panuje wzburzenie i żądają poddania miasta, nawet oficerowie są oburzeni.

Ofiary.

Dla robotników pozbawionych pracy do rozporządzenia Komitetu Obywatelskiego — współpracownicy łódzkiego oddziału firmy H. Reicher i S-ka, jako pół procent od pensji za styczeń — 10 rubli.

Bracia B. w dniu urodzin Jadzi Lauterbach, zamiast kwiatów, składają rb. 1.

Czas odnowić prenumeratę.

Pensjonat „Savoy“

w Krakowie ul. Krupnicza 22 I-p. urządzony z komfortem i oświeceniem, elektr. Łazienki. Telefon. Kuchnia wyborna. Ceny przystępne.

Tow. Międzynarodowe Szkół Języków Berlitz

The Berlitz Schools of Languages

Towarzystwo anonimowe z kapitałem 7,200,000 fr.

w Szkołach Berlitz
nauczają od 30 lat.
350 szkół na całym świecie
Lekcje oddzielne i w grupach
rano, po południu, i wieczorem.
Lekcja próbna bezpłatnie
Łódź
Nowy Rynek Nr. 2
Warszawa
Bracka 13.
Tel. Nr. 10-63.

Jeżeli chcecie wyuczyć się obcego języka, nie znając go zupełnie; Jeżeli chcecie udoskonalić się w języku, mając niewielkie pojęcie o nim, jeżeli chcecie poznać literaturę języka, który znacie w zupełności uczęszczajcie do.

Szkoły Berlitz

Począwszy od 3 lutego codziennie będą tworzone nowe grupy.

Języki wykładowe: francuski, angielski, niemiecki, rosyjski i polski. Zapisy przyjmują się codziennie od 9 rano do 10 wieczorem.

Kto jest nerwowo?

Mało jest w świecie ludzi, którzy posiadaliby zupełnie zdrowe nerwy i dlatego też słusznie nazwać można wiek nasz „wielkim nerwowym“. — Ponieważ zaś nerwowość zawsze występuje jawnie, wielu nawet nie podejrzewa, jak choroba ta zapuściła w nas korzenie.

Jest rzeczą wręcz niemożliwą — wyliczenie wszystkich objawów i opisanie różnorodnych komplikacji, mogących powstać skutkiem zachorowania, lub osłabienia systemu nerwowego. Wymieniamy tylko kilka: bóle głowy, reumatyzm stawów, drgawki, bóle w plecach, bóle nerwowe, twarzy, gardła, rąk i nóg, ęmienie w oczach, bicie serca, bezsenność, zmory senne,

strach, szum w uszach, zawroty głowy, rozdrażnienie po śnie, osłabienie pamięci, żółte plamy na skórze, dreszcze w rękach i nogach, siniaki pod oczami, silny pociąg lub wstręt ku czemuś, niemoc płciowa, tężec, skłonność do płaństwa i t. d.

Wszystkie objawy mogą, komplikując się, doprowadzić do zupełnego obłądzenia, do epilepsji, do maligny lub do hysterji. Skoro tylko ktobać spostrzeże u siebie jeden choćby z powyższych objawów, które służą jako pierwsze poważne ostrzeżenie, winien on bezwzględnie zatroszczyć się o to, by jaknajrychlej wziąć się do leczenia, gdyż cierpienia nerwowe, powstają przeważnie na gruncie przemęczenia.

Przy osłabieniu organizmu, istnieją dwa sposoby odzyskania sił utraconych, — a mianowicie: odżywczy pokarm i spokój.

Trudno jednak, niestety, ustrzedz swój system nerwowy od szkodliwego wpływu męczących zajęć, rozstrajania, trosk, strachu i t. p. Starać się przede wszystkim o dostarczenie organizmowi w większej obfitości materji, które go wzmacniają i pobudzają energję zyciową.

Za dawnych czasów ludzie nie umieli dociec, jakie mianowicie materje, są niezbędne do odżywiania nerwów. Obecnie kwestja ta jest rozwiązana. Jest to nie innego, jak tylko fosforo kwaśne związki organiczne, — t. zw. lecytyna. Materję tę częściowo zawiera nasz pokarm, jednakże w tak nieznacznej ilości, iż nie wystarcza ona zgoła do wzmocnienia osłabionego systemu nerwowego. Preparaty lecytynowe wywierają takż sam wpływ na nerwy, jak pożywny pokarm mięsny — na mięśnie.

Jako jeden z najlepszych przez wielu lekarzy zalecany preparat lecytynowy uchodzi „Kordjalina“, wynaleziona przez D-ra K. Hartmana. Środek ten pozyskał mnóstwo głosów dziękczynnych, dzięki swym zdumiewającym, szybko działającym właściwościom. Wszystkim pragnącym, doświadczyć tego na sobie D-r Hartman ofiaruje darmo próby tego leczniczego środka. — Zechce zatem W. Pan, powołując się na niniejszy artykuł, wysłać pod adresem: D-r Hartmana St. Petersburg, № 550, Wozniesieński prosp. № 57, kartę pocztową z dokładnym swym adresem, a otrzyma WP. natychmiast zupełnie bezpłatnie próbne pudełko „Kordjaliny“.

r369-1-1

TEATR **TEATR**
„OAZA“
róg Główniej i Piotrkowskiej

Dzisiaj, jutro i pojutrze wybitny program! Między innymi demonstrowany będzie wstrząsający dramat. W wykonaniu wybitnych sił artystycznych sceny Królewskiej w Kopenhadze. Poza tem przedstawione będą wyborne komedje w wykonaniu słynnego komika Pocksona.
„Przysięga zemsty“
NAD PROGRAM.
OFIARA POJEDYNKU
Wybitny dramat wywołujący potężne wrażenie na każdym widzu.
Ceny miejsce popularne od 17 do 50 kop, uczniowie 15 kop. Zmiana programu we wtorki i soboty.

Karpie roczne (letnie)
zdrowe dla zarybienia stawu kupuje w dowolnej ilości
Zarząd las w Rydzynie przy Pabianicach
Zaofiarowania z dostawą do Rydzyny przy Pabianicach uprasza się składać **Karol Eisert, Łódź, Piotrkowska 135.** r444-3

Gdzie? Ubrać można się najlepiej i najtaniej tylko u **M. Muszkata**
Magazyn męskich ubiorów.
12. Piotrkowska 12.
Eleganckie fraki i smokingi do wypożyczenia. r432-3

Syndycy masy upadłości **Gustawa Lorenza mł. w Łodzi**, mają do sprzedania z wolnej ręki **warsztaty tkackie** szerokości 44 i 52 cali, jakoteż maszyny **Szanfeli Zakardy**. Bliższych szczegółów udziela, ciż Syndycy. Adwokat przysięgły, Antoni Lebakowski, Mikołajewska 21. Kupiec Natan Kopel, Dzielna 4.

Inżynier H. Pułata
Dla pań wielka okazja! Po zlikwidowanej fabryce pozostałe piękne materiały na suknie i bluzki bajecznie tanio. **Piotrkowska № 128 m. 13.** r33-3

DARMO.
Najlepszej zaprawy do froterowania podłóg pod nazwą **A. Z.** dostać nie można lecz proszę kupić i przekonać się o jej dobroci. Do nabycia w każdym składzie aptecznym. Kantor w Łodzi, Piotrkowska 10, Tel. 24-91. r322-12

Dr. Franciszek Koziolkiewicz (senior)
mieszka obecnie na ul. **Przejazd 8**, front, I piętr. Tel. 17-14
Godziny przyjęć od 9 i pół do 11 rano i od 6-8 wiecz

Doktor Bonisław Handelsman
powrócił i mieszka na **Mikołajewskiej Nr. 31**. Godziny przyjęć dla chorych i cierpieniami żołądka, kiszki i wątroby od 8-9 1/2 rano i od 3-5 po poł. r510-3

Dr. S. Sznitkind
ul. **Strefna nr. 2**.
Specjalność: choroby skórne, weneryczne, moczopięciowe, włośń i kosmetykę lekarską. Przyjmuje od 8 1/2, do 2, od 4-5 do 9, damy od 4 do 6.

Dr. Leyberg
Weneryczne, płciowe i skóry od 10-1, 6-8. Niedziele i święta od 8-1.
Dla Pań—5, poczekalnia od dzielna.
Krótka 5, tel. 26-50

Dr. E. Sztydkret
Akuszerya i choroby kobiece Zachodnia 36 m. 7 telef. 19-51 także wejści z Piotrkowskiej 3 (Hotel Polski)
Godz. przyj. 10 1/2-12 rano 4 1/2-7 w.

Lecznica Dra A. Steinberga
Benedykta № 3 telefon 22-62.
Odziały: Ortopedyczny, Roentgenologiczny, Światło-leczniczy i elektryczny.
Skrzywienia kręgosłupa, choroby kości, mięśni, choroby nerwowe etc. (Godziny przyjęć 10-12 i od 4-7)

Dr. Bogusławski
b. ordynator szpitala S-go Ducha w Warszawie przeniósł się z Warszawy do Łodzi
choroby kobiece przyjmuje od 4 do 6 po południu
Przejazd № 30.

Doktor B. Donchin
specjalista
chorob oczu
69. Piotrkowska 69.
Telefon 28-39.
Lecznica ze stałymi łóżkami.
Godziny przyjęć w ambulatorjum od 10-12 i od 4-7 po poł. Przyjmuje chorych na stałe.

Dr. med. W. KOTZIN
ul. Piotrkowska № 71.
choroby serca i płuc przyjmuje od 10-11 po poł. od 4-6
Telefonu nr. 21-19.

Dr. Lewkowicz
Przy syphilisie stosowanie prep. „606“ i „914“ Leczenie elektrycznością i masażem wibracyjnym.
Konstantynowska 12
obok teatru Selina.
od 9-1 i od 6-8 dla pań od 8-6 w niedziele od 9 do 8. r2701-6

Chorzym

Chorzych leczących się Spermina Poehla, starają się oszukać za pomocą szumnych reklam o płynach z gruczołów osłonowych, przynoszących im nadzieję, że wspaniałe, przebiegające fakty przyją się na imiona i rażą szacownych uczonych, którzy nigdy nie widzieli nawet tych preparatów.

Poczytujemy sobie za obowiązek ostrzec chorzych przed temi ekstraktami, gdyż nie mając nie wspólnego ze Spermina Poehla, zawierają one czysto-kroć szkodliwą dla zdrowia składnik.

Przy neurastenji, niemoicy piciowej, uwadze starczym, hysterji, nerwobólach, maokrwistości, gruźlicy, przymiocie, skutkach leczenia ręką, chorobach serca, (otłuszczeniu, biciu serca, arytmji, mio-cardis) zwapnieniu tętnic, alkoholizmie, zaniku mleczu pęcherzowego, paraliżach, osłabieniu wskutek przebytych chorób, przemęczeniu i t. d. zostały jedynie za pomocą Sperminy-Poehla osiągnięte te olśniewające wyniki, które stwierdzone zostały za pomocą doświadczonych najznakomitszych uczonych i lekarzy świata całego. 870—18

Należy zwracać uwagę na nazwę **SPERMINA POEHLA** i odmawiać wiadczyć przyjęcia

wsselkich ekstraktów i płynów o różnych innych nazwach, o niezdatności których, wydana została oddzielna broszura, którą wysyłamy na żądanie gratis i franko, wraz z najnowszą literaturą o SPERMINIE SPERMINA POEHLA znajduje się w sprzedaży we wszystkich aptekach i składach aptecznych.

PROFESSOR DR. POEHL'S
DOSTAWCY DWA
JEGO CESARSKIEJ MOŚCI
PETERSBURG

Gwarancja zarobku 50 Rs. miesięcz.
Osoby zasługujące asufantem znajdują na cały rok przed nas gwarantowany zarobek pracując u siebie w domu. Fachowcy wykonywali szycielskie. Robótę zrobioną nabywamy. Prospekt na żądanie, załączając 7 k. marke.
TOWARZYSTWO MASZYN DO WIĄZANIA
THOMAS H. WHITTICK-KUMAU i Ko.
Petersburg, Newski 40/42 **810.**

Ważne dla pp. Fabrykantów i hurtowników

Stemple elastyczne „SIGNATEUR” odbijają na skrzyniach, workach etc, adres firmy z najdrobn. szczegółami i rysunkami.

Zapobiegają pomyłkom w zamianie skrzyń przy ekspedjowaniu

Reklamują daną firmę swym estetycznym wyglądem od chwili wysyłki skrzyni do zupełnego zniszczenia jej,

Zastępują w zupełności druk i dają odbitki czytelne i ładne są praktyczniejsze i trwalsze (bo służą lata całe) od naklejek papierowych, które przy zmianie temperatury odlatują od worka lub skrzyni są niezbędne dla każdego hurtownika i fabrykanta.

Objaśnienia, cenniki ilustrowane i wzory na żądanie przesyła wylączny Reprezentant Fabr. „Signateur”

A. Gersdorff Łódź Główna 47.

CYRK Stołeczny L. P. Truzzi

Targowy Rynek. Telefon 31-68

W sobotę, dn. 1 lutego 1918 r.

Wielkie galowe przedstawienie

w 3-oh częściach z udziałem całej trupy pierwszorzędných artystów.

1-gi występ atlety Izraelity p. **Mejzese Stuckiego**, który będzie zginął sztaby solenne i rozrywał łańcuchy.

22-gi dzień walki międzynarodowego championatu walki francuskiej
Dzisiaj walczą 3 pary do rezultatu: 1) **Sarakiki** (Japonja)—**Aberg** (champion świata). 2) **Waller** (Tagarog)—**Mejzese Stucki** (Izraelita). 3) **Tiganc** (Derpat)—**Schiewski** (polska).

Anons. W niedzielę dn. 3 lutego, 2 wielkie świąteczne przedstawienia. W poniedziałek dalszy ciąg walk.

Zatwierdzone przez ministerjum handlu i przemysłu

Kursy techniczne

prof. M. N. Beziowa w Rydze, ul. Stołbowa 91. Technicum dla płci obojga.

Na kursach są oddziały: mechaniczny, elektrotechniczny, budowlany, inżynierski i geometryczny. Na kursy przyjmuje się osoby od 16-tu lat, które ukończyły szkołę miejską, lub co najmniej 3 klasy średniego zarządu naukowego. Kurs półroczny 50 rb. programy wysyła się po otrzymaniu 7-ko kop. marki. Przyjmowanie w styczniu i sierniu. Na ostatni kurs wstąpiło z górą 150 osób. 1486-3

Teatr „URANIA”

Program od 1 do 15 Lutego n. st.

M-LLE BAKSO
Niebawale tresowania 14 psów.

FRANZ HINDRO
Niemiecki grotesk Komik

Trupa **Andrzeja ZADOLSKIEGO**
wykona cygańskie pieśni

Pierwszy raz w Łodzi
Czesław **BARON KADEN**
Założyciel Warszawsk. „Momusa”

URANIA BIO

PIEŚN ROZPACZY
Dramat 2-oh częściach
BĘDĘ AGIENTEM POLICYJNYM
komiczne
ŻARTY I RAMOTKI
komiczne

Ceny Miejsc niższe

1 miejs 50 k. II 40 k. III
30 k. Galeria 15 kop.

Dzieci i ucząca się młodzież placą połowę.

Początek przedstaw. o godz. 8 i 10 wieczór.

„MAXIME”

Przedstawienie o 12 w noey.

Program

GRISTL FELSEN
Koncertowa śpiewaczka
MELITA BRENTANO
Niemiecko-rosyjska śpiewaczka
GITTA SZAMAZY
Węgierska śpiewaczka
KRASSOWSKA
Rosyjska subretka
SKOTNICKI
Polski humorysta
DZIAFFE
Wykona cygańskie romansy
SVETE
Niemiecka subretka
SADDI MAY
Angielska śpiewaczka i tancerka
VEDIER
Wiedeńska subretka
KAMMA WESSEL
Wiedeńska subretka
SVRNGALI
Kaskadska subretka

Dr. med. Karol Rieder

choroby dzieci.

Nawrot 7. 1434-0-1

Pastyłki tusolinowe

zapobiegają chorobom płucnym i leczą je, zarówno jak i kalary zapalenia oraz gruźlicę. **Pastyłki tusolinowe** działają przeciw kataralnemu i przeciw zapalnemu. **Pastyłki tusolinowe** wzmagają energję komórek organizmu w walce ich z pierwotkami chorobotwórczymi. **Pastyłki tusolinowe** pomagają wytworzeniu się w organizmie niezbędnych antytoksyn. **Pastyłki tusolinowe** pobudzają odżywianie komórek i tkanek organizmu. **Pastyłki tusolinowe** regulują trawienie, wzmagają utlenianie i odkładają tkankę płuc. **Pastyłki tusolinowe** zyskały bardzo szerokie zastosowanie i przyniosły ulgę tysiącom cierpiących. Broszury wysyłają się na pierwsze żądanie. Cena pudełka, zawierającego 60 pastylek rb. 3. Wysyłka za zaliczeniem. Skład główny: **Medyczne-Farmaceutyczne Towarzystwo, St. Petersburg, Artylerijska № 3, Oddz. № 646.** Sprzedaż we wszystkich aptekach i składach aptecznych. 1286-0-1

75, 40, 20, 15, 10 tysięcy

i jeszcze 11745 wygranych
W dniu 7 i 8 Lutego odbędzie się w Warszawie w Banku Państwa ciągnięcie I-szej klasy 200 Loterii Królestwa Polskiego, z których każdy drugi numer wygrywa. Niniejszym zawiadamia się Szan. Publ., iż sprzedajemy na stałe do wszystkich 5-ciu klas i na klasy całe losy, 1/2 i 1/4 losów, nadto można brać udział 1/2 i 1/4 części losu. Ceny bardzo przystępne i warunki bardzo dogodne, proszę się przekonać.

Z szacunkiem

Kantor J. Sz. Blaustain

Łódź, Kamienna 3, z frontu, 2 piętro.

P. S. Sprzedaż odbywa się codziennie od godz. 4-ej po poł. do 8. wieczór. 1431-1-1

MAGAZYN SUKIEN

„La Saison”

poleca nowości paryskie na suknie rautowe, balowe, wizytowe, i wytworne przybrania.

Wyprawy ślubne wykonywa się z własnych i powierzonych materiałów. 2786-40

„La Saison”

ul. **Andrzeja Nr. 11** II-gie piętro, front.

ŻADAJCIE BEZWARUNKOWO
AMERYKAŃSKIEJ OWSIANKI
HERCULO
HERCULO

W PUDEŁKACH.
TYLKO WOWCZAS OTRZYMACIE
NAJLEPSZĄ W ŚWIECIE
OWSIANKĘ.
Wstrzegać się podobała
szkodliwych dla zdrowia!!!

1 WYSTRZEGAĆ SIĘ NAŚLADOWNICW!
PROWIZORA
H.F. JURGENSA
BORO-TYMOLOWE-MYDŁO
PRZECIWKO POCENIU SIĘ,
OPALENIENIU, PIEGOM, WĘGROM,
PRYSZCZOM I ŻÓŁTYM PŁAMOM.
PACHNĄCE MYDŁO TOILETOWE
NAJWYŻSZEGO GATUNKU
50% WODY
50% WODY

Lombard

D. Wałchowicz i Syn

Południowa 20

zawiadamia że (31 stycznia) 13 lutego i dni następnych odbywać się będzie

Licytacja

na sprzedaż zastawów we właściwym czasie nie prolongowanych. 812-8-1

„Akuszerka masażystka

z dyplomem Cesarskiej Akademji medycznej w Petersburgu, praktykująca 20 lat, przyjmuje: masaż porody w noey, zamówienia na stałość podskórne zastrzykiwanie, udziela porad, dyskreccja zapewniona. Niezależnym ustępstwo. **Andrzeja № 39 m. 13** od 12-5. Odpowiedzi na listy

Poszukuje się instruktora,

nauzcyciela jazdy na wrotkach Skating Ring, **Srednia № 42, Łódź.** 817-3-1

ŁADNE MIESZKANIA

2, 3, 4 pokoi z kuchnią sklepy do wynajęcia od zaraz lub od 1-go Kwienia. Mieszkania ze wszelkimi wygodami, wspaniałym elektrycznym oświetleniem. W tymże domu znajduje się oddział pocztowy Rzgowskie 7 — **Rynek Gajera, Wiadomość u gospodarza od 12-ej po poł.; tamże obszerna piwnica z 5 pokoi z elektrycznym oświetleniem** odpowiednia dla piekarni. 1349-36

Młoda panienska

mająca dokładnie buchalterję, rachunkowość korespondencję i piszącą na maszynie, poszukuje odpowiednią posady: w Biurze, fabryce lub interesie handlowym. Laskawie proszę adresować Łódź **Zachodnia 37** administracja N. Kurjera Łódzkiego dla „A. M. O.” 1389-6

Masażystka

M. Marguies
mieszka obecnie
Piotrkowska Nr. 92.
lewa oficyna 4-to wejście

Masaż ogólny i kosmetyczny, radykalne usuwanie wągrów i brodawek. Manicure, pielęgnowanie włosów i skóry. Przyjmuje, od 4-ej do 7-maj wiecz. Poszukiwane są uczennice 144-9

Eleganckie urządzenie 3 pokoi

okazyjnie do sprzedania. Wiadomość: **Piotrkowska 69 m. 32** od 2 1/2 do 4-ej. 705-3-1

KURSA

stenografji i pisania na maszynie I. Sekulowicza w Warszawie, **Marżałkowska 74**, naucają zamiejscowych listownie biegle stenografować. Prospekty darmo. Po ukończeniu świadectwo. 1430-13-1

Inteligentna

młoda osoba

poszukuje zajęcia biurowego. Laskawe oferty pod „H. S.” uprasza się składać do **Biura Ogłoszeń L. i E. Metzli i S-ka** **Piotrkowska 102.**

Pończochy i skarpetki

POLECA
pracownia wyrobów pończoszczanych.
JULIA RACHES. Nawrot 4.

Magazyn Mód

w centrum miasta, istniejący 17 lat i posiadający pierwszorzędną klientelę natychmiast do sprzedania, oferty pod „T. M. 1000.” uprasza się składać w redakcji niniejszego pisma. 1307-3-1

Ostrzeżenie

Ostrzegam przed nabyciem jakichkolwiek weksli z moim podpisem, gdyż swego czasu wystawiłem p. **Juliuszowi Abramsonowi** 4 weksle na kwotę 200 rb. za kamorne (lokalu nie mam). Innych weksli nigdy nie wystawiałem i jakkolwiek byłoby owe 4 weksle wypełnione, nabywać ich nie należy i odpowiedzialności za nie na siebie brać nie będą. 802-3 **Antoni Szewczak.**

8 najwyższych
odznaczeń w 1911 r.

70% -owa oszczędność prądu. Absolutnie nieczuła na wstrząśnienia do 4000 godz. jasnego świecenia.

Originalna Wolframówka
z niełamującym się drutem.
świetlnym
jest najlepsza

GENERALNE
przedstawicielstwo i skład:
Leon Endelman i k. Ta-
dyszaw Welt, Warszawa.
Przełaz 5. Przedst. na Łódź:
Zwierz. Tomaszów. Pabjanice i Kalisz: **Łódź, Pa-**
sa; Meyer a 5, tel-20-75

Wystrzegaj się naśladownictw. Na każdej lampce znajduje się napis „Original Wolfram“

Owies Wyborowy

polecają

W. FINDEISEN i S-ka

Przejazd 21.

Tel. 978 i 1709.

Dr. Bengué, 47, Rue Blanche, Paris.

Dostać można we wszystkich aptekach. Originalne pudełka opatrzone są różową banderolą z podpisem:

Zyrandole Elektryczne i Gazowe.

Najnowsze modele, ceny fabryczne.

Fabryka lamp i wyrobów brązowych

Władysław Henig & S-ka w Łodzi, tel. 24-32.

r2799-6-1

Skład fabryczny Piotrkowska № 29. tel. 24-31.

Wyłączna sprzedaż wyrobów platerowanych fabryki

Bracia HENNEBERG, Warszawa.

PURGEN

IDEALNY
ŚRODEK PRZECZYSZCZAJĄCY
DLA DOROSŁYCH I DZIECI

bezwartściowa imitacja i falsyfikaty zawierają te wszystkie pudełka, które nie są opatrzone w niebieską banderolę z rosyjskim napisem oraz ułóżka i emerytury pudełka nie mają zamieszczonej firmy! Dr. Bayer & Tarsa. Budapest Pudełko 65 Kop. we wszystkich aptekach. 67144-0-0

Konkurencja!

Największy wybór męskiego, damskiego i dziecięcego obuwia, z najlepszych zagranicznych skór najnowszych fasonów, jak również obuwia zimowego po cenach najniższych. Kioszek sprzedaje po cenach fabrycznych.

Fraszę się przekonać!

A. I RZESZKOWSKI

Nowomiejska № 6.

2634-100

Wozniak i S-wie Sosnowiec ODLEWIA STALI

wykonywa w swoich znacznie powiększonych zakładach wszelkiego rodzaju

Odlewy stylowe (fasonowe)

zarówno w gatunkach zwyczajnej stali szlachej jak i niklowej i chromowej. Referencje pierwszorzędne.

Representant:

Maurycy Praszkiel, Łódź

ul. Przejazd № 30.

130-10

Thiotymina

Aptekarza J. Kumbler

(w Noworadomsku, gub. Piotrkowska)

Zatw. przez Urząd Lekarz. Petersb. za № 6816.

Zalecany przez pp. Lekarzy z niezawodnym skutkiem jako środek znakomity w przypadkach chorób dróg oddechowych jak: katar krtań, katar oskrzeli, katar płuca, kaszel. Pobudza łaknienie, wzmacnia organy trawienia, a tem samem przyczynia się do ogólnego polepszenia stanu chorego. Sposób użycia przy każdym flakoniku. Żądać we wszystkich aptekach i składach aptecznych. 52

PRZECIW RZĘZĄCZCE

Najnowszy środek

„Salo-Pichilin“

wytwórca aptekarski B. Konheim w Petersburgu, działa szybko i radykalnie, przez lekarzy jest uznawany za środek racjonalny

Działa również skutecznie w przypadkach estrycznych, jako też i chronicznych i w przeciągu krótkiego czasu usuwa najuporczywsze wydzieliny.

Sposób użycia dotychczasowy do każdego pudełka. Prawdziwy tytuł w puszkach metalowych po rb. 1.- i rb. 4 kop. 80. DO NABYCIA: W APTECE Maciejowskiego i Taplickiego w Warszawie, Leszczyńska 13. tel. 30-63. Wysył. za zaliczen. Przesyłka podług taryfy pocztowej.

WYDAWNICTWA

GEBETHNERA i WOLFFA.

Nowe powieści.

Nowe powieści.

SEPARATKA. Z przedmową Gabrieli Zapolskiej. Cena rb. 1.60

KRÓLEWIACY. Ze stosunków krakowskich. Cena rb. 1.20

Z ODDALI. Roman. Cena rb. 1.35

JARZMO MIŁOSNE. Cena rb. 1.50

WYZWOLENIE. „Mocnego Człowieka“ część II. Cena rb. 1.50

Na składzie głównym: **GUSTAW OLSZCHOWSKI** Cena rb. 1.50

DZIEJE MĘŻCZYNY. Cena rb. 1.50

Do nabycia we wszystkich księgarniach.

Nowootworzona pierwszorzędna

Szkoła Tańców

znanego dyplomowanego nauczyciela

Henryka Hendrykowskiego

ul. Pasaż Szuica № 2.

Rozpoczynam **nowy kurs tańców** i podejmuję się każdego bez względu na zdolności, wyuczyć w ciągu miesiąca wszystkich najnowszych i starych tańców. Sala urządzona z wielkim komfortem według ostatnich wymagań techniki i higieny. Zapisy i informacje codziennie od 7-11 wieczorem.

UWAGA! Lekcje zbiorowe odbywają się w Niedziele i święta od godz. 2 i pół do 7 po południu i od 7-12 wieczorem. r4128-4-0

Nowy dzia!ł

Wyroby srebrzone na białym metalu słynnej fabryki

ARTHUR KRUPP

w Berndorf (Austria)

jak również wyroby z czystego niklu i Alpacci tejże fabryki.

Zabokrzecki i S-ka

w Warszawie **Marszałkowska 124** (dom Rosja), 2693-14

Dla Kaszlących
Fabryki

EKSTRAKT I KARAMELKI Z MIODU, SŁODU I ŻOŁU w Warszawie.

„Seliwa“

Ekzystuje od 1884 roku
SPRZEDAŻ W APTEKACH
i składach aptecznych.

Zwracać uwagę na opakowanie, firmę i markę fabryczną.

Warszawska Fabryka

Cukrów, Czekolady i wyrobów wafelowych
Władysław Buczowski i S-ka

w Warszawie, **Wronia 23a**, Tel. 144-81.

poleca swoje udoskonalone wyroby.

Żądać wszędzie.

Wystrzegaj się falsyfikatów!

Wobec ujawnienia w handlu podróbionej zaprawy do podług, powszechnie znanej ze swej doskonałości p. n. „**Jasnej Słońca**“, uprasza się Szanowne Gospodynie o zwracanie baczonej uwagi przy kupnie „**Jasnej Słońca**“, aby wewnątrz pudełka znajdowała się zatwierdzona przez Depart. Hadoiu i Przem. za № 14876 marka fabryczna, pg. wzoru obok umieszczonego. Bez tej marki fabrycznej, odrzucać jako podróbiony i bezwartościowy towar. **Falszerze pociągnięci będą do odpowiedzialności sądowej.**

Przedstawiciel: **D. Markus, Łódź**, Piotrkowska № 1 15, telef. 21-79. r377-10-1

W najlepszej i najspokojniejszej części miasta Zitta położona

Pańska Willa

z pięknie urządzonego ogrodu, zawierająca 14 pokoiów, kuchnię, ze wszystkimi wygodami, kąpiel, dużymi strychowymi piwnicznymi pomieszczeniami i t. p. jest natychmiast do sprzedania w cenie wartości. Blizsze wiadomości udziela ARCHITEKT HEINR. ZIEGER, ZITTAU i S. (Niemcy) 1804-0

CASINO

Od dziś do Poniedziałku 3 Lutego włącznie.

Między innymi.

Zona detektywa Pinkertona

W sensacyjnym dramacie w 3 aktach w wykonaniu najl. artystów wiedeńskich.

Brat za brata

a) Odmowa pomocy. b) Zabójstwo. c) Wład za przestępcą.

CZARUJĄCY FRYZJER Wspaniała komedia. KRWAWY ŚMIECH

Wybitny dramat współczesny w 1 akcie, w wykonaniu najl. artystów Francji.

Orkiestra koncertowa „Sextet“

„ODEON“

Od Soboty 1-go do Poniedziałku 3 lutego 1913 r.

Nowość! Nowość!

W naturalnych kolorach. Studium dramatyczne w 3-ch częściach z życia studentów w Paryżu z p. GABRIELĄ ROBIN wszechświatowej sławy pięknością i królową mód w głównej roli.

Poryw duszy kobiecej

Na tle wspaniałej natury

Ramoty i Ramotki 20 minut śmiechu, tygodnik aktualno satyryczny oraz wiele innych obrazów w programie.

Nad program

Tylko Sobota i Poniedziałek

wspaniały dramat w 3-ch częściach p. t.

OPADŁY KWIATY

Uwaga!

Od dziś nowy koncertowy Sextet wiedeński

Ceny miejsc zwyczajne.

THE BIO EXPRES

ZIELONA 2. „ „ ZIELONA 2.

Dziś, w niedzielę i poniedziałek wspaniały interesujący program, składający się między innymi z dwóch długich dramatów:

Smiały krok kobiety.

Dramat duński z artystycznej serii Nordisk, 2-ch częściach.

W KOPALNI.

Wstrząsający dramat w dwóch częściach, z życia górników.

E. FUKS Gabinet Dentystyczny

Łódź, Benedykta 2 (d.p. Rozenblatta)

Były główny asystent nadwornego lekarza dentysty Angia w Berlinie Po dziesięciu latniej pracy zagranicą (Berlin, Londyn, N-York, Filadelfia) osiedlił się w naszym mieście. Bebolesne traktowanie zębów, podług specjalnych metod i przy zastosowaniu specjalnych aparatów. Wyjęcie zębów za pomocą aparatu gazowego bez najmniejszego bólu. Złote porcelanowe plomby. Sztuczne zęby z podniebieniem i bez (ze złota i porcelany.) Porcelanowe korony i mosty. Restawacja krzywych zębów i wysunięte szczyki przy pomocy specjalnych regulatorów. Umocnienie luźnych zębów promieniami Roentgena. Leczenie zapuszczonych chorób zębów i jamy ustnej specjalnymi promieniami elektrycznymi (ultra fioletowe i inne). Leczenie zlananych szczyków i dorabianie brakujących części twarzy (sztuczne nosy, uszy, wargi, miękkie podniebienie i t. p.)

Specjalista chorób wenerycznych, skórnych i urąg moczowych

D-R S. KANTOR,

Piotrkowska № 14, róg Ewangelickiej
Telefon 19-41.

Gabinet Roentgenowski (Prześwietlenie i fotografowanie wnętrza ciała promieniami Röntgena), Światłolecznicy (choroby skóry i włosów) i Laboratorium lekarsko-kosmetyczne. Badanie krwi na Syfilis i leczenie Savarsanem (Ehrlich-Hata 606.) Gabinet elektroterapeutyczny (Masaż wibracyjny i pneumatyczny podług prot. Zabłudowskiego — niemoc piciowa). Godziny przyjęcia: 8-2 rano i 5-9 pp. Dla an osobna poczekalnia. r2521-0-1

Dr. med. Z. Golc

choroby skórne i wener.

ul. Mikołajewska № 18

Telefonu № 2060.

Godz. przyjęcia od 9 do 12 i od 4-1 po do 7-1 po w. w Niedziele i święta od 9 do 12 i od 4-1 po do 7-1 po

D-r. Eugenja

Kerer-Gerszuni

Choroby kobiece.

Piotrkowska № 121 Telef. 18-07

przyjmuje od 3 do 6 po p. W niedziele od godziny 9 do 12 rano.

Lekarz-weterynaryj

Szymon Wolman

Piotrkowska 145. Tel. 29-00

Porady w zakresie lecznictwa wchodzące, szczepionki diagnostyczne ekspertyzy.

Dr. L. Prybulski

POŁUDNIOWA № 2.

Telefon 18-59

Choroby skórne, włosów, (kosmetyka lekarska) weneryczne, moczopłciowe i niemocy piciowe. Leczenie syphilisu Salvarsanem „Ehrlich-Hata 606 i 614“ wórodajnia. Leczenie elektrycznością i masażem wibracyjnym

Przyjmuje: choroby od 8-1 rano i od 4-9 po poł. pnie od 5-8 po poł. Dla pań osobna poczekalnia.

Bezwarunkowo 5 lat

można nosić ubranie ze „Skóry-angielskiej“, tokie od 40 kop., piękny plusz 75 kop., Posiadamy gotowe spodnie. Piotrkowska 128-13. 402-3

Ogłoszenia drobne.

A. Wyjeżdżając, muszę zaraz wyp. rzedać: kredens, stół, 12 krzeseł, otomanę, szafę do ubrania, biurko, garnitur salonowy, lustra, słupy, lampy, obrazy, palmy, łóżka, materace, toaletę, bielizniarkę, garderobę z lustrem, zegar, parawanik, ekran, szafę kawalerską, wszystko bardzo tanio. Nowo-Cegielniana № 6 — 7, front. 821-1

A. Duży suchy plac wśród lasu zgierskiego do sprzedania na dobrych warunkach. Wiadomość u właściciela Torno, Zgierz, Średnia 20. 782-5

A. Kawiarnia w Pabjanicach w dobrym punkcie, 3 lata dobrze prosperująca, z powodu wyjazdu zaraz do sprzedania z całkowitem urządzeniem. Wiadomość: Łódź, Nawrot 87 m. 35. codziennie do 12 w południe. 781-8-1

Młody inteligentny Anglik poszukuje umeblowanego pokoju z całkowitym utrzymaniem, przy inteligentnej rodzinie (polskiej lub rosyjskiej) Łaskawe oferty sub „F. M. 61“ w red. nin. gazety. 809-1

Pół nowego drewnianego domu, z dwóch mieszkań, z placem do sprzedania Koziny, Zimna 4, za fabryką Fischera. 806-2

prośby, sprawy karne, apelacje, kasacje kontrakty, korespondencje różnego rodzaju do instytucji rządowych i prywatnych. Dawid Maków Włdzewska 36. 2627-1

strzeżenie, uczenie do pracowni i hattów i robót ręcznych. Długa № 10 m. 6. 818-2

przybłąkał się pies, wyżeł z rozcią- tym uchem. Do odebrania: Nowo Drownowska 16. 800-3

Rutynowany buchaler, z wyższym wykształceniem handlowym, ze znajomością miejscowych języków, poszukuje w Łodzi lub Pabjanicach odpowiedzialnej posady w fabryce lub interesie handlowym. Łaskawe oferty adresować proszę: Łódź, Zachodnia 37, Administracja „N. Kurjera Łódzkiego“ dla „Buchal- tera W. Z.“

Wszelkie prośby pisze A. Gawurin, Stare miasto, ul. Aleksandryjska 20. 598-80

zakład fryzjerski, egzystujący 14 lat do sprzedania. Przędzalniana 37. A 786-3-1

dojna krafcowa poszukuje szybla w domu prywatnym. Zawadzka 16-14 Bałuty. 822-2

agnat mały, biały pudełek. Łaskawe oferty z nalazca zechce go odprowadzić za sówitą nagrodą do kasy teatru Wielkiego. Konstantynowska 16. 804-2

agnat i amnik jasno-brązowy, oddać proszę za sówitą wynagrodzeniem: Benedykta № 7 II piętro front. 804-3

z powodu wyjazdu sprzedam za bezcen 3 maszyny nowe, garnitur, dywan i inne rzeczy Południowa № 5 m 10 817-1

agneta karta od paszportu, wydana z fabryki Karola Benicha, na imię Michała Stanisławskiego. 816-1

agnat paszport, wydany z gminy Belchatów pow. Piotrkowskiego, na imię Antoniny Knychaly. 811-3

agneta karta od paszportu wydana z fabryki Markusa Kohna, na imię Józefy Gorzyckiej. 814-1

agnat paszport, wydany z gminy Samsonów, pow. i gub Kieleckiej, na imię Marjanny Misiewicz. 807-3

agnat paszport, wydany z gminy Zelechyn, pow. rawskiego na imię Józefa Wiśniewskiego. 7 790-3